

СТАНОВИЩЕ

от проф. Евгения Делчева, д-р по икономика
на дисертационния труд на Паулина Христофорова Кирова –
докторант към ФОЗ – МУ Плевен
за присъждане на научна и образователна степен „Доктор”

Научни ръководители : проф. д-р Анжелика Велкова, дмн и
доц. д-р Здравка Радионова, дм на дисертационния труд: „АНАЛИЗ НА
ПОЛИТИКИТЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В ОБЛАСТТА
НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ – РЕАЛНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ”

Дисертационният труд на Паулина Кирова е в общ обем от 207 стандартни страници и е структуриран по следния начин: въведение, 3 глави, изводи и препоръки, списък на научните публикации във връзка с настоящия дисертационен труд (209 източника от които 96 на латиница) и приложения (3 броя). Разработката е илюстрирана богато с 29 фигури и 9 таблици.

Дисертабилността и актуалността на избраната тема на дисертационния труд се основава на :

- **Дебалансираното разпределение** на финансовите ресурси за здравеопазване в България с подчертан превес на най-скъпото ниво - болничната помощ, и в същото време изоставане на заден план на най-ефективната част от здравеопазването – общественото здравеопазване.
- **Публичният интерес и чувствителност** на обществото към проблемите на здравето.
- **Недостатъчно внимание** на научните изследвания по отношение на общинските здравни политики, които имат потенциал да влияят върху детерминантите на здравето и неравенствата.

В този смисъл дисертационният труд на Паулина Кирова отговаря на обективни потребности от развитие на ефективни общински политики в областта на общественото здраве, както и въвеждане на обективни оценки на въздействието на различните проекти на общинско ниво върху здравето на населението.

Най-голямото достойнство и принос на представения труд е, че той е първото за България **комплексно научно проучване** върху компетентностите, реалното разпространение и приложимост на общински здравни политики в областта на общественото здраве. Авторката обхваща със социологически методи 168 общини (64% от всички общини) и 503 анкетиращи лица (75% отзовали се) от област Плевен и други общини с въпроси за необходимостта и реалното приложение на общински здравни политики, тяхното влияние върху достъпа до здравни услуги и показатели за общественото здраве. За тази цел докторантката прилага успешно

документален метод за анализ проследявайки отговорностите на общините за общественото здраве в прилежащото законодателство в различните сектори. Доказва, че общините имат реален ресурс да формират и прилагат общинска политика в областта на общественото здраве. Намира, че само 1/3 от анкетираните общини имат програми за достъп до здравни услуги, което е важно направление за намаляване на различията в здравето и осигуряване на по-добро здравеопазване за всички граждани. Само 23% от проучваните общини са имали общински програми в областта на промоцията на здравето. Като основен проблем за формирането и реализирането на такива общински здравни политики се посочва липсата на здравно-статистическа информация на общинско ниво, тъй като националната статистическа система се интересува само от областно ниво и статистически райони.

Важен принос на докторантката са разработените **методически подходи за оценка на въздействието върху общественото здраве** на общински планове и проекти. Считаме, че тези оценки трябва да се въведат задължително в общините и всички други нива на планиране на обществени проекти. П. Кирова е приложила успешно предложеният от нея инструментариум към конкретен проект на община Плевен „Интегриран градски транспорт“.

Ценна за публичната администрация на местно ниво е предложената от докторантката **Концепция за здравна политика на общинско ниво**. Ползите от приложението на тази концепция ще се изразяват в спечелени години живот с по-добро качество и предотвратени смъртни случаи.

Представеният труд е изграден върху собствени проучвания и покрива изискванията за дисертационен труд за „доктор“.

Дисертационният труд е написан на добро научно ниво с използване на ясен и логически обвързан стил на изложение. Дизайнът и илюстративният материал са отлични.

Заклучение

Въз основа на съдържателното, структурното и комплексно оценяване на представения дисертационен труд мога да обобщя, че научната продукция съдържа резултати, представляващи научни и научно-приложни приноси в областта на общинските здравни политики и ролята им за общественото здравеопазване поради което препоръчвам на Уважаемото жури към ФОЗ – МУ Плевен да присъди по достойнство на Паулина Христофорова Кирова научната и образователна степен “доктор”.

Подпис:

(проф. Е. Делчева, д-р по
икономика – Катедра „Публична
администрация“ на УНСС)

12.11. 2015 г.